

*XXI. strokovno srečanje ravnateljic in ravnateljev srednjega šolstva
24. in 25. november 2014
Kongresni center Bernardin, Portorož*

ODGOVORI NA VPRAŠANJA

1. **Pričakujem čim več koristnih napotkov v zvezi z enotnim klasifikacijskim načrtom.**

Na to vprašanje je bil podan odgovor v Portorožu.

2. **"SAZOR"-plačevanje kopiranja knjig in delovnih zvezkov (na naši šoli jih ne kopiramo). Državna sekretarka je zapisala, da v proračunu za to ni denarja in da ga bodo šole morale pokriti iz drugih virov. Zanima me, kateri so ti viri?!**

Seznanjeni smo, da je bil s strani SAZOR osnovnim in srednjim šolam poslan v podpis sporazum o reproduciranju avtorskih del prek obsega iz 50. Člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah in pogodbe o uporabi varovanih del, ki naj bi bila predhodno usklajena tudi z ministrstvom. Vse šole smo že obvestili, da je ministrstvo v preteklosti sicer res dalo načelne pripombe na predlog skupnega sporazuma in pogodbe, vendar nikakor ne v smislu, kot je to moč razumeti iz spremnega dopisa SAZOR, saj se do zdaj (po nasih informacijah) niso niti izvajala pogajanja med strankami.

Šolam smo predlagali, da glede na to, da predpisani predhodni postopek pogajanj za sklenitev sporazuma sploh ni bil izveden, skupnega sporazuma ne podpisujejo, vsaj dokler se postopek pogajanj ne zaključi. Ker ugotavljamo, da posamezne šole izkazujejo različno stopnjo potreb po fotokopiranju, smo šolam predlagali, da se pri pogajanjih s SAZOR upošteva dejanska potreba in obseg fotokopiranja avtorskih del.

Prav tako smo vas obvestili, da ministrstvo ne more zagotavljati dodatnih finančnih sredstev za namen plačevanja nadomestila, saj za ta namen zakonodaja ne predvideva systemskega financiranja iz državnega proračuna in da si morate šole sredstva za ta namen zagotoviti iz drugih virov, kot npr: notranje rezerve.

3. **Zavedam se, da se zaradi splošnega finančnega stanja v državi znižujejo tudi sredstva za področje šolstva. To nekako sprejemam kot dejstvo, a ne sprejemam, da se uvaja uravnilovka (ni napredovanj, ni sredstev za stimulacijo,...).**

Na to vprašanje je odgovarjala ministrica dr. Stanka Setnikar Cankar v Portorožu.

Na sistem napredovanj ministrstvo nima vpliva, saj je to predmet pogajanj med vlado in sindikati. Je pa to problem v celotnem javnem sektorju, prizadeti pa so predvsem mlajši sodelavci, ki še niso dosegli napredovanj, oziroma so jih dosegli zelo malo.

4. Kdaj se bo analiziral MOFAS - dobre in slabe strani, odprava očitnih napak, izboljšave, pozitivne in negativne posledice...? Ali je prav, da je število dijakov EDINO merilo za dodelitev sredstev zavodu (nekatera delovna mesta so vezana na stavbe, površine ipd. in ne na število dijakov)?

Metodologija financiranja javno veljavnih vzgojno izobraževalnih programov na področju srednjega šolstva je določena s Pravilnikom o metodologiji financiranja izobraževalnih programov in vzgojnega programa na področju srednjega šolstva (v nadaljevanju Pravilnik), ki vključuje način določitve cene na udeleženca izobraževanja, vrednosti posameznega programa in postopek določitve letnega obsega sredstev za zavode.

V letošnjem letu ste nam zavodi v skladu z 21. členom Pravilnika pošiljali poleg podatkov o številu dijakov, vpisanih v posamezne izobraževalne programe po letnikih oziroma vzgojni program, tudi podatke o letnem obsegu ur pouka po predmetih oziroma strokovnih modulih, ki ste jih izvajali v preteklem šolskem letu, organizaciji izvedbe pouka za te programe ter podatke o zaposlenih in njihovem obsegu del. Poleg finančnih podatkov (finančni načrt) so vsi navedeni podatki v funkciji spremljave metodologije, s ciljem ugotavljanja vzdržnosti "sistema" in izboljšanja morebitnih pomanjkljivosti.

Spremljava v tem letu se je poskušala osredotočiti zlasti na primerjavo med dejanskim stanjem izvedbe programov na posameznih šolah ter zaposlenimi in njihovimi plačilnimi razredi na eni strani in "priznanim" številom delavcev na posameznih delovnih mestih po pravilniku o metodologiji na drugi strani.

Na podlagi do sedaj pregledanih podatkov težko govorimo o napakah znotraj same metodologije financiranja, saj le ta temelji na veljavnih standardih in normativih ter programih in zakonodaji. Temeljito pregled posameznih zavodov, zlasti tistih, ki so opozarjali na težave, je pokazal, da razloge za finančne težave zavodov ne gre iskati znotraj metodologije financiranja.

Dosedanje ugotovitve v zvezi s spremljavo metodologije so sledeče:

- povprečni plačilni razredi (po stanju 2. januar 2014) po šolah so tako za posamezna delovna mesta v plačni skupini D, zlasti pa za delovna mesta v plačni skupini J, v številnih primerih nižji od tistih, ki so za ta delovna mesta določena v Pravilniku o metodologiji (na posameznih šolah celo bistveno nižji, so pa seveda tudi šole, ki imajo za delovna mesta učiteljev in drugih strokovnih delavcev v plačni skupini D /VII, v povprečju višji plačilni razred, kot izhaja za ta delovna mesta (VII/1, VII/2);
- Primerjava med obsegom pouka ter posledično ugotovljenim normativnim številom učiteljev po posameznih programih na šolah ter metodologijo kaže v številnih primerih na uravnoteženost, na posameznih šolah pa se kaže tudi precejšnje odstopanje v prid podatkom iz metodologije.
V posameznih primerih ugotavljamo, da skupine pri posameznih predmetih (npr. športni vzgoji) ali celo oddelki (število le-teh) niso usklajeni z veljavnimi standardi in normativi.
- Primerjava med številom dejansko zaposlenih delavcev na posameznih delovnih mest, ki niso vezana na pouk oziroma izvedbo programa, zlasti na šolah, ki imajo finančne težave, kaže, da imajo nekatere šole dejansko zaposlene večje število delavcev, kot izhaja iz normativov in standardov, na podlagi katerih ravnatelj določajo (po zakonu) sistemizacijo delovnih mest.

- Šole s »finančnimi težavami« imajo v številnih primerih (ne pa vseh) zaposlenih večje število učiteljev, kot izhaja iz njihovega obsega pouka, ki ga izvedejo po programih oziroma kot izhaja iz metodologije (*zmanjšani obseg po 124. členu ZOFVI, po 62. Členu KP; dopolnjevanje na drugih šolah, v posameznih primerih celo 100%*) in obratno (*glede na obseg pouka zaposleno manjše število učiteljev, ki delajo s povečanim obsegom in nadurami*).

5. Kaj bo storilo MIZŠ za nudenje enakih možnosti dijakom športnikom v drugih programih, ne samo v gimnazijskih športnih oddelkih? Šole sicer športnikom v drugih programih nudimo statuse in prilagoditve, predvsem pa se posebej ukvarjamo z njimi in pričakujemo možnost plačila vsaj za koordinatorja. Dijaki (in šole) so v izrazito neenakopravnem položaju.

Pobudo na ministrstvu že poznamo. Imenovana je bila tudi delovna skupina za evalvacijo športnih oddelkov in morebitno prenovo sistema športnih oddelkov na gimnazijah in srednjih šolah, v katero so imenovani tudi predstavniki 4. srednjih šol (tako gimnazij kot poklicnih šol.). Naloga delovne skupine je, da pripravi predloge za izboljšanje delovanja športnih oddelkov.

V tem trenutku lahko rečemo, da gre eden od razmislekov v to smer, da bi se srednješolskim zavodom, preko projekta in s pomočjo Evropskih socialnih sredstev, zagotovilo t.i. koordinatorja, ki bi delal izključno z dijaki športniki, ki so vpisani različne izobraževalne programe.

Skladno z novim Nacionalnim programom športa RS 2014-2023 in njegovim Izvedbenim načrtom pa bomo iz sredstev Letnega programa športa zagotavljali poenoteno sofinanciranje oddelkov v programih srednjih šol (tako gimnazijskih, kot tudi poklicnih), kjer so dijaki - športniki organizirani v skupino znotraj enega oddelka ob izpolnjevanju pogoja, da je v isti oddelek vpisanih najmanj 10 dijakov s statusom športnika. Sofinancira pa se:

- strokovni kader, ki ni že sofinanciran iz javnih virov (psiholog, fizioterapevt, športni koordinator),
- meritve in spremljanje gibalnih, morfoloških in funkcionalnih sposobnosti dijakov,
- nezgodno zavarovanje dijakov,
- strokovna izpopolnjevanja pedagoškega kadra ter
- športni pripomočki ter
- uporaba/najem dodatnih športnih objektov in površin za izvedbo programa

6. Normativi za delovno mesto kuharja/kuharice v dijaških domovih (npr. število obrokov za eno delovno mesto). So kje zapisani? Kje jih dobimo?

Delovna mesta kuharjev v dijaških domovih se financirajo iz oskrbnin dijakov, in kot taka niso predmet regulacije oz. normativne ureditve s strani MIZŠ, zato je tudi število tega osebja po dijaških domovih precej različno, posebej v povezavi z dodatno tržno dejavnostjo dijaških domov, ki je v pomembni soodvisnosti od števila tega osebja.

Ne glede na to pa Komisija za določanje oskrbnine v dijaških domovih že vrsto let pri določanju cene oskrbnine izhaja iz Metodologije za oblikovanje cene oskrbnega dne v dijaških domovih, ki sta jo leta 1999 pripravili Irena Simčič in dr. Verena Koch. Sestavni del kalkulativnih elementov iz metodologije je tudi predlog delovnih normativov za zaposlovanje osebja v kuhinjah dijaških domov, ki pa ni bil nikoli formaliziran. Pri tem ni nepomembno, da komisija ugotavlja, da so elementi in predlog normativov, določeni v tej metodologiji, še vedno aktualni, saj je analiza

števila zaposlenih v kuhinjah nekaterih domov pokazala, da je dejansko število zaposlenih primerljivo s številom po predlaganih normativih.

7. Prosim za jasno predstavitev predlogov ukrepov varčevanja.

Na to vprašanje je odgovarjala ministrica dr. Stanka Setnikar Cankar v Portorožu.

8. Do 1.9.2015 lahko delavci, ki imajo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas..., pa jim ni mogoče zagotoviti obveznosti v skladu z ZOFIjem (spremenjen 11. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah ZOFVI-D (UI RS 79/03)..dopolnjujejo učno obveznost pri drugih predmetih (do 40%). VPR: Je kaj znanega, kako bo po 1.9.2015?

To vprašanje je vezano na spremembo zakona ZOFVI in o tem je v Portorožu govorila tudi ministrica dr. Stanka Setnikar Cankar.

9. Ob prvi zaposlitvi učiteljev strokovnih predmetov na strokovnih šolah moramo le-te razporediti v osnovni plačni razred (npr. 30), kar znese neto okrog 950 €, kljub temu, da imajo lahko že 30 let delovne dobe in prihajajo z vodilnih delovnih mest. Ker se strokovnjaki zaradi višine plače ne odločajo za prehod v šolstvo, prihaja do negativne selekcije, ker ministrstvo ne daje soglasij za višjo razporeditev. Kaj bo ministrstvo naredilo na tem področju, da dobimo v šole čim boljši strokovni kader?

Odgovor na zastavljeno vprašanje bi lahko bil, da soglasij za višjo razporeditev ne izdajamo zaradi finančne krize države in s tem v povezavi sprejetimi interventnimi ukrepi na področju javnega sektorja. Za zaposlovanje je odgovoren ravnatelj, ki je med drugim pristojen tudi za to, da izmed prijavljenih kandidatov na javnem razpisu za prosto delovno mesto izbere najboljšega. Na drugi del vprašanja, in sicer, kaj bo MIZŠ storilo da šole dobijo čim bolj strokovni kader, pa drugega kot to, da interventni ukrepi veljajo za celoten javni sektor, in ne le za dejavnost vzgoje in izobraževanja, ne moremo odgovoriti.

10. Kaj je s financiranjem PUDa, kaj z malico oz. obveznostmi delodajalcev do dijakov, kaj s stroški, ki nam jih zaračunavajo delodajalci?

Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju (ZPSI-1) (Uradni list RS, št. 79/06) določa, da se del izobraževalnega programa izvede pri delodajalcih, ki dijake praktično usposabljujejo z delom. Pravice in obveznosti dijaka in delodajalca v tem procesu so opredeljene v ZPSI-1, v predpisih, ki urejajo področje dela ter v panožnih kolektivnih pogodbah, še podrobneje pa se določijo v učnih pogodbah. O pravicah in obveznostih dijaka, ki izhajajo iz praktičnega usposabljanja z delom, ki se izvaja pri delodajalcu, odloča delodajalec, nadzor na tem področju pa opravlja inšpekcija, pristojna za delo. ZPSI-1 določa, da za uresničevanje pravic dijakov na praktičnem usposabljanju z delom, ki so določene z zakonom, panožno kolektivno pogodbo ter učno pogodbo, skrbijo sindikati.

Za zaračunavanje izvajanja praktičnega usposabljanja z delom ni zakonske osnove.

V zvezi s financiranjem PUD-a s strani evropskih sredstev pa lahko v tem trenutku rečemo, da si prizadevamo, da bi bila tudi v novi finančni perspektivi zagotovljena sredstva za ta projekt.

- 11. Ali ima MIZŠ namen popraviti zelo očitno zapostavljenost Posavja na področju srednješolske izobraževalne ponudbe z razmestitvijo novih izobraževalnih programov v to regijo? Utemeljitev vprašanja: Po podatkih Statističnega urada RS se je v šol. letu 2013/14 šolalo zunaj regije že 48,28% posavske srednješolske populacije, kar je med vsemi slovenskimi regijami daleč najvišji delež. Ta žalostna bilanca je posledica neustrezne mreže šol oz. premajhnega števila izobraževalnih programov. Za ponazorilo primerjava izobraževalne ponudbe v 3 sosednjih regijah: v jugovzhodni regiji je 66 razmeščenih IP1 na 142.500 prebivalcev², v savinjski regiji 102 razmeščena IP na 259.740 prebivalcev in v zasavski regiji 18 razmeščenih IP na 44.150 prebivalcev – v spodnjeposavski regiji pa 19 razmeščenih IP na 75.950 prebivalcev. Povedano drugače: če bi glede na število prebivalcev hoteli izobraževalno ponudbo v Posavju izenačiti s ponudbo v sosednjih regijah, bi morali imeti v posavski regiji namesto sedanjih 19 IP glede na zasavsko regijo 31 IP, glede na savinjsko regijo 30 IP in glede na jugovzhodno regijo 35 IP. Če bi poleg IP upoštevali še število oddelkov po programih, bi bila slika Posavja samo še bolj črna.**
Martin Šoško, ravnatelj ETrŠ Brežice

Ekonomska in trgovska šola Brežice je za naslednje šolsko leto ponovno tako kot že nekaj let zapored predlagala, da se ji z novim šolskim letom 2015/2016 na novo razpiše eden izmed izobraževalnih programov Zdravstvena nega, Bolničar – negovalec in Predšolska vzgoja. Pri morebitni potrditvi tega predloga šole imamo na ministrstvu zadržek predvsem zaradi tega, ker nas vsako leto Zbornica zdravstvene in babiške nege opozarja, da je na trgu dela veliko brezposelnih oseb na področju zdravstva. Iz uradnih podatkov o številu registriranih brezposelnih oseb, stanje avgust 2014, je razvidno, da je v Sloveniji 1.399 registriranih brezposelnih srednjih medicinskih sester, zdravstvenih tehnikov in tehnikov zdravstvene nege in 370 registriranih brezposelnih bolničarjev – negovalcev in bolničarjev. Poleg tega nas zbornica tudi vsako leto opozarja, da je zaradi velikega števila šolajočih klinično okolje preobremenjeno, zato pozivajo ministrstvo, da zmanjša obseg razpisanih mest na teh programih, zbornica pa še posebej ne podpira širitve izobraževanja na srednješolskih strokovnih in poklicnih programih zdravstvene nege ter oskrbe.

Zanimanja kandidatov za program Predšolske vzgoje je veliko, vendar pa tudi na tem področju podatki na trgu dela kažejo, da je brezposelnih oseb s tem profilom izjemno veliko in da težko dobijo zaposlitev.

Kljub temu pa lahko rečemo, da smo s težavami Spodnjeposavske regije, ki jih ravnatelj šole navaja v vprašanju, seznanjeni, zato bomo podatke, navedene v vprašanju, pri pripravi letošnjega razpisa za vpis novincev v srednje šole za šolsko leto 2015/2016 vzeli v razmislek.